

JUDIT SERRA - XAVIER PATIÑO (professors) amb la col.laboració de JANA VIZCARRA (alumna)

Institut Badia i Margarit

Adolescents (des)connectats

Els adolescents volen i necessiten estar connectats amb la seva vida real i propera i quan aquesta és satisfactòria –igual que els adults- no tenen cap necessitat de suplir-la amb cap vida imaginària, llunyana i més o menys fantasiosa. A la fotografia no hi ha cap mòbil, ni falta que els fa, perquè comparteixen un repte comú, estan satisfets i no necessiten explicar-ho via xarxes a ningú.

Els nostres alumnes ens demostren cada dia que no són aquella espècie tan terrible amb qui sempre hem d'estar discutint i que volem per a ells, el mateix que ells volen per a si mateixos: tenir èxit i sentir-se valorats pels pares, pels professors i pels amics i gent propera de veritat.

Us heu preguntat mai quants amics tenen els adolescents que us rodegen? Coincideix la seva idea d'"amic" amb la vostra? Amb quanta gent es relacionen via xarxes socials? Per què interactuen per whats app, però no es truquen? Per què prefereixen els grups a les converses privades? Les xarxes socials sovint responen a la necessitat d'omplir buits i això no té res a veure amb tenir amics. Al contrari, s'omplen buits quan hi ha manca de relacions socials i personals reals i satisfactòries.

Quan un adolescent no té amics amb qui quedar, quan no sap què fer, o com ho ha de fer, en definitiva, quan les coses no li van com voldria i el seu món real no és el que li agradaria que fos, busca un refugi, un amagatall i es desconnecta d'aquest món per enganxar-se – amb més o menys intensitat i freqüència- a una història millor –sota el seu punt de vista- que la seva pròpia. I aquest món fictici és molt fàcil de crear sota el paraigua de les xarxes socials. O heu vist mai que els adolescents pengin fotos on surtin lletjos? És més fàcil camuflar els defectes en un món on no et veus cara a cara, on pots entrar quan tens coses boniques per dir i amagar-te quan no pots ensenyar res de bo. Això és el que fan els adolescents... i vosaltres, oi?

La immersió exagerada a la xarxa social sovint amaga una manca d'habilitats socials (i, per tant, traiem la cursiva i millor anomenem-la "xarxa de masses" que no pas "social"): es troben en persona i no sa-

ben què dir-se o fer i en canvi, interactuen a la xarxa –i diem interactuen, no pas mantenen una conversa plena de contingut-. Sovint ens passa que els veiem "enganxats" al mòbil i diem "però no us heu vist tot el matí a l'institut?". Sí, però estàvem estudiant (aquesta és la seva resposta). Sí, però els és més fàcil interactuar per la xarxa (aquesta és la nostra resposta).

Ser adolescent no és fàcil, i si no, intenteu recordar

la vostra adolescència i totes les pors que va passar. Ara quan topem amb un adolescent ens preguntem què li passa -i ja ho hauríem de saber perquè tots n'hem estat-, per què està tot el dia connectat (a la xarxa de masses) –aquesta és més difícil perquè nosaltres no hem passat l'adolescència amb xarxes- i com els podem ajudar.

L'última resposta sembla complexa, però és molt senzilla: els ajudem sent-hi i fent coses amb ells (i en aquest ser-hi s'hi inclou, però no únicament, el servei de taxi. Els adolescents necessiten que els portem, però també que els acompanyem i això implica, quedar-nos amb ells en determinades activitats, tampoc totes, és clar, perquè també necessiten espai).

I com ho fem si sempre li preguntem si "vol" anar a algun lloc, però la resposta és sempre "no vull"? Doncs aquest és el principal error –inconscient- dels adults "jo ja li he preguntat, però no vol". I nosaltres us preguntem: A vosaltres us demanen si voleu anar

a treballar? Algú us pregunta si voleu fer el dinar-sopar-fregar plats? Perdoneu-nos, però, preguntar-li a un adolescent si «vol» és una excusa per acabar no fent res. L'altra excusa és "ja és gran per anar amb els pares". Ah sí? Tot té un temps, és clar, però si nosaltres passem dels 30 i encara fem coses amb els pares, ells –i vosaltres- també.

Per tant, tenim diverses opcions: 1- Traiem el "vols":

"Ara anem al cine." 2-Canviem un únic "vols" per dos: "vols anar al cinema o vols anar a la platja?" 3- Els demanem que proposin ells.

I per què diuen "no" quan volen dir "sí"? Doncs també és culpa dels adults, que des de molt petits els hem ensenyat que amb el "no" es guanyen la nostra atenció. O quan diuen "no vull..." els deixeu en pau? No pas! Més aviat inicieu una conversa en forma de disputa que pot durar minuts-hores-dies... per acabar conclouent que "aquest adolescent no vol mai res" (quan sí que vol). I sabeu què esteu fent quan "discutiu"? Els esteu fent cas, just el que ells necessiten. Per tant, preguntem menys i fem més. Així de fàcil.

El que aquí hem exposat ens ho han ensenyat els nostres alumnes. A l'institut els mòbils estan prohibits i només es poden portar en dies puntuals i amb unes normes molt estrictes.

Els alumnes – com a bons adolescents- es queixen –perquè volen que els fem cas- i demanen el mòbil, però sabeu què passa? Cada diumenge anem als cros i cap porta el mòbil. No el necessiten perquè estan connectats entre ells, amb una activitat en comú. I el mateix va passar a les colònies, i passarà els tres dies de teatre a CaixaEscena on no trobaran a faltar ni pares ni mòbils o, al Com Sona l'ESO, on sí que portaran el mòbil, però apostem que algú el perdrà i tot, perquè la connexió serà amb la música, el ball i les amistats.

Les xarxes socials són eines poderoses, però també grans enemigues de la falta de contacte amb el món real, distractors de l'aprenentatge i parany de les relacions personals. Desitgem que el que aquí hem exposat pugui ajudar-vos i ajudar als adolescents a connectar amb el que realment els omple com a persones i allunyar-los de la vida fantasiosa, perquè, realment, no en tenen cap necessitat. ■

JORDI PAYRÓ CATALÀ

Institut Badia i Margarit

Els problemes en matemàtiques

Les matemàtiques és una ciència viva que esta evolucionant de manera contínua i permanent. Potencia el desenvolupament global de les capacitats mentals de les persones i contribueix a la formació de la seva personalitat i són de gran utilitat en la nostra vida diària. Una de les aportacions fonamentals d'aquesta ciència ha de ser el desenvolupament de la capacitat de pensar, de raonar, de reflexionar de manera lògica i assolir tota una sèrie d'instruments i habilitats per explorar la realitat que ens envolta, per representar-la, per explicar-la i per poder-la predir.

La millor manera per aconseguir-ho és a través de la resolució de problemes. La resolució de problemes fomenta, entre d'altres aspectes, la seguretat i el rigor

en el raonament.

Com diu Fernández Bravo: " Resoldre un problema és un acte creatiu que comporta diverses fases: un treball conscient de preparació o familiarització amb el problema; la incubació de les idees amb les quals s'ha treballat en l'etapa anterior; la inspiració o il·luminació sobre el camí que porta a la solució i, la verificació del procés que porta al resultat buscat." Per resoldre un problema s'ha d'estar en condicions d'entendre'l i ens dona una informació a partir de la qual hem de deduir-ne una altra de nova que no sabem. Qualsevol situació no és un problema, un problema no té un camí clar de resolució i comporta la presa de decisions tant en el procés com en la solució i no hi ha un camí clar, d'entrada, per resoldre'l. És

important que plantegin solucions obertes, amb una solució, varies o cap.

Per exemple, una situació plantejada aquest curs ha estat la següent: "Hem de fer 1000 grues per la Marató de TV3, i les volem posar, de manera ordenada, en un espai determinat del centre, com hem de fer-ho?" Convé ensenyar a pensar, a raonar, a organitzar el pensament com a eina fonamental de l'aprenentatge. Segons G. Polya i G. Szego: "En l'aprenentatge del pensar només la pràctica del pensar és veritablement útil". La resolució de problemes són activitats d'investigació que exigeixen esforç i perseverança.

En la vida constantment estem resolent petits o grans problemes, triant, decidint...

Bona resolució de problemes! ■